

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: K2-18C/34/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7221207767
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Karol Fil'
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2023:7221207767.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Košice, sudcom Mgr. Karolom Filom, v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom C. D. XX, zastúpenej: JUDr. Andrea Oroszová, advokátka, so sídlom v Košiciach, Žižkova č. 19, proti žalovaným: 1/ E. A., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom v F., G. D. XX, 2/ H. I. C., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom v F., J. D. XX, žalovaný v 2. rade zastúpený: JUDr. Andrea Tkáčová, advokátka, so sídlom v Košiciach, Magurská č. 3, o určenie neexistencie záväzku takto

rozhodol:

I. Žalobu zamieťa.

II. Stranám nepriznáva nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenou súdu dňa 04.10.2021 domáhala, aby súd určil, že nie je zaviazaná zo Zmluvy o pôžičke uzatvorenej medzi žalovanými dňa 02.11.2016, na základe ktorej žalovaný v 2. rade poskytol žalovanému v 1. rade pôžičku v sume 7.500,-eur a ani zo Zmluvy o pôžičke uzatvorenej žalovanými dňa 16.04.2015, na základe ktorej žalovaný v 2. rade poskytol žalovanému v 1. rade pôžičku v sume 12.500,-eur.

2. Žalobu žalobkyňa odôvodnila tým, že dňa 07.12.2016 uzatvorila Dohodu o pristúpení k záväzku, na základe ktorej sa so žalovaným stala solidárnou spoludlžníčkou voči žalovanému v 2. rade. V zmysle tejto Dohody sa žalobkyňa zaviazala splniť žalovanému v 2. rade spoločne so žalovaným v 1. rade finančný záväzok žalovaného v 1. rade v celkovej výške 12.500 eur, ktorý žalovanému v 1. rade vznikol neuhradením celkovej sumy 12.500 eur, ktorá mu bola žalovaným v 2. rade poskytnutá v zmysle Zmluvy o pôžičke zo dňa 16.04.2015. Žalobkyňa toho istého dňa uzatvorila ďalšiu Dohodu o pristúpení k záväzku, na základe ktorej sa so žalovaným v 1. rade stala solidárnou spoludlžníčkou voči žalovanému v 2. rade, pričom na základe nej sa zaviazala splniť žalovanému v 2. rade spoločne so žalovaným v 1. rade finančný záväzok žalovaného v 1. rade v celkovej výške 7.750,-eur, ktorý žalovanému v 1. rade vznikol neuhradením celkovej sumy 7.750,-eur, ktorá mu bola žalovaným v 2. rade poskytnutá v zmysle Zmluvy o pôžičke zo dňa 02.11.2016. Žalobkyňa Notárskou zápisnicou K. XXXX/XXXX, K. XXXXX/XXXX zo dňa 8.12.2016 (ďalej len „Notárska zápisnica“) spolu so žalovaným v 1. rade uznala svoj finančný záväzok voči žalovanému v 2. rade v celkovej výške 20.250,-eur, pričom na základe nej tiež súhlasila, aby Notárska zápisnica bola vykonateľným exekučným titulom. Žalobkyňa mala za to, že označené právne úkony - t. j. Dohoda o pristúpení k záväzku zo dňa 07.12.2016 znejúca na sumu 12.500 eur, Dohoda o pristúpení k záväzku zo dňa 07.12.2016 znejúca na sumu 7.750 eur a Notárska zápisnica sú neplatné, pretože svojím obsahom a účelom sa priečia dobrým mravom. Žalovaný v 1. rade podľa žaloby nepriamo donútil žalobkyňu k podpisom vyššie označených listín, pričom zneužil jej dôverčivosť, nakoľko žalovaný v 1. rade je zať žalobkyne. Žalovaný pred tým, ako nepriamo donútil žalobkyňu k tomuto jej konaniu, presviedčal ju, že jej podpisy na týchto listinách sú

nepodstatné, pre ňu nezaväzujúce, resp. len formalitou, ktorá je však pre neho nevyhnutná, nakoľko on si v tom čase potreboval zabezpečiť ďalšie finančné prostriedky prostredníctvom ďalšej pôžičky. Žalovaný v 1. rade žalobkyni tvrdil, že pokiaľ nepristúpi k vyššie označeným dohodám ako pristupujúci dlžník a následne s ním „nepôjde ku notárovi“, bude to mať pre rodinu jej dcéry (ktorá je manželom žalovaného v 1. rade) nepriaznivé následky, pretože (tak ako jej to tvrdil žalovaný) žalovanému v 1. rade vraj už nikto neposkytne žiadne finančné prostriedky. Žalovaný v 1. rade pri tom žalobkyňu podľa žaloby uisťoval, že skutočnosť, že bude figurovať ako spoludlžník na spomínaných dohodách, je len „dočasnou záležitosťou“, kým si nezabezpečí ďalšiu pôžičku, resp. úver, a že všetky finančné záväzky, ktoré má voči žalovanému v 2. rade, si splní „do posledného“ on sám. Ďalej ju uisťoval, že po zabezpečení ďalších finančných prostriedkov mal žalovaný v 1. rade svoje záväzky voči žalovanému v 2. rade splniť ich postupnou kompletnou úhradou tak, aby nijakým spôsobom finančne nezaťažil žalobkyňu.

3. Žalobkyňa ďalej poukázala v žalobe na to, že od roku 2013 je onkologickým pacientom, pričom celková liečba, ktorú dlhodobo znáša, sa aj vzhľadom na jej vek nepriaznivo dotýka jej psychickej vitality a rozumovej schopnosti. Žalobkyňa v čase podpisovania predmetných dohôd bojovala a podstupovala liečbu s chorobou, pričom sa rozhodovalo a jej živote a smrti. Podľa posledných lekárskejších vyšetrení je vysoký predpoklad, že žalobkyni sa choroba vrátila, nakoľko je v permanentnom strese z predmetnej situácie, do ktorej ju žalobca dostal. Podľa žaloby žalovaný v 1. rade využil neskúsenosť žalobkyne a jej vážny zdravotný stav a pod vplyvom viacerých okolností, medzi ktoré žalobkyňa zaraďuje jednak skutočnosť, že žalovaný v 1. rade je manželom dcéry žalobkyne, jednak jej vyšší vek a v neposlednom rade jej dôveru v to, že tak, ako jej žalovaný v 1. rade hovoril, jej figurovaním v označených dohodách a notárskej zápisnici, jej nevzniknú žiadne finančné záväzky voči žalovanému v 2. rade, pričom tým len pomôže rodine jej dcéry k tomu, aby sa mali lepšie. Žalobkyňa v žalobe zdôraznila zneužitie jej zdravotného stavu zo strany žalovaného v 1. rade, keďže vedel, že v tom čase sa rozhodovalo o jej živote a smrti a vedel, že v tom čase je žalobkyňa v zlom psychickom stave. Podľa žaloby žalobkyňa, vystavená takejto kritickej situácii, v záujme pomôcť svojej rodine, v dobrej viere pristúpila k podpisu jednotlivých dohôd a následne uznala svoje záväzky prostredníctvom Notárskej zápisnice. Žalobkyňa za prioritné v tejto veci však považuje skutočnosť, že žalovaný v 1. rade má v obdobných záležitostiach značné skúsenosti, čo však žalobkyňa v čase uzatvárania vyššie označených dohôd a uznania záväzkov v Notárskej zápisnici nevedela. Žalobkyňa pri tom poukázala na trestné konanie, ktoré bolo vedené na Okresnom súde Košice I, sp. zn. 6T/67/2017 a sp. zn. 10 T 54/2016, na podané trestné oznámenia pre obdobné konania a civilné konania vedené proti nemu. Majetková a hospodárska trestná činnosť žalovaného, ako aj podvodné konanie, pri ktorom má žalovaný v 1. rade brilantnú schopnosť presvedčiť dôverčivých a neskúsených ľudí tak, ako to urobil aj v prípade žalobkyne, je týmto evidentná. S poľutovaním poukázala na to, že je jeho rodinou a plne mu dôverovala a pomáhala.

4. K preukázaniu naliehavého právneho záujmu žalobkyňa uviedla, že je účastníčkou dohôd, z ktorých jej priamo vyplývajú povinnosti, a to uhradiť dlh spoločne a nerozdielne so žalovaným v 1. rade. Podľa žalobkyne určením neplatnosti dohôd a neexistencie záväzku zachyteného v Notárskej zápisnici, sa úplne a definitívne vyrieši otázka, či existuje záväzok žalobkyne, čím by bola odstránená možnosť účastníkov konania domáhať sa svojich nárokov podaním inej žaloby. Žalobkyňa preto podľa žaloby mala za to, že konanie žalovaného v 1. rade, ktoré vyústilo do podpisov označených listín žalobkyňou, bolo evidentne konanie v rozpore s dobrými mravmi. Vzhľadom na finančné záväzky, ktoré žalobkyni vznikli voči žalovanému v 2. rade, sa žalobkyňa dostala do skľučujúcej finančnej situácie, pretože žalovaný v 1. rade si svoje finančné záväzky voči žalovanému v 2. rade ku dňu podania žaloby nespĺnil a žalobkyňa má obavy z možných exekúcií jej majetku, nakoľko je stále solidárnou dlžníčkou voči žalovanému v 2. rade. Žalobkyňa k tomu ďalej uvádzala, že bola presvedčená, že žalovaný v 1. rade si svoje finančné záväzky voči veriteľovi splnil v celom rozsahu, pretože uvedené jej takto klamne tvrdil. V tejto súvislosti žalobkyňa poukázala na charakter správania žalovaného v 1. rade, ktorý je podľa nej zrejmý jednak z vyššie opísaného skutkového stavu, ale aj z vyššie označených trestných konaní. Žalobkyňa ohľadom definície dobrých mravov poukázala na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28.8.2008, sp. zn. 16Co 152/2008. Žalobkyňa teda podľa žaloby zastáva názor, že žalovaný v 1. rade ju svojimi konaniami, ktorým žalobkyňu presvedčil, aby podpísala predmetné listiny a uznala finančné záväzky Notárskou zápisnicou, žalobkyňu úmyselne finančne poškodil a znevýhodnil na úkor uspokojenia vlastných potrieb, pretože účel, na ktorý žalobkyňa v dobrej viere pristúpila k týmto podpisom sa nedosiahol, finančné prostriedky, ktoré mal žalovaný v 1. rade zabezpečiť a ktoré by vraj nedosiahol bez toho, aby žalobkyňa podpísala predmetné listiny, zabezpečené neboli, a teda žalovaný v 1. rade žalobkyňu ľstivo oklamal a

podviedol. Vo vzťahu ku opísanému konaniu žalovaného v 1. rade voči žalobkyni je teda podľa nej v okolnostiach danej veci zrejmé, že toto konanie bolo v rozpore s dobrými mravmi.

5. Žalovanému v 1. rade bola žaloba doručená dňa 17.10.2022. K podanej žalobe sa vyjadril tak, že jeho konanie nebolo ani účelové, ani úmyselné a túto situáciu nechcel spôsobiť. V danom čase mal na sebe 2 byty, z toho jeden bol od žalobkyne, podnikal, jeho situácia sa však zmenila, podnikanie mu krachlo a z dôvodu zlej situácie nevedel dlh splatiť. Ďalej žalovaný v 1. rade poukázal na to, že pohľadávka vo výške 7.750,-eur bola splatená z predaja jedného bytu a vymáha sa druhá pohľadávka.

6. Žalovanému v 2. rade bola žaloba s prílohami doručená dňa 28.04.2022. Žalovaný v 2. rade vo svojom vyjadrení k žalobe navrhol žalobu zamietnuť z dôvodu, že je účelová a ničím nepodložená. Totiž zdravotný stav žalobkyne nijako neovplyvnil jej rozumové schopnosti. Zároveň žalobu žiadal zamietnuť aj pre nedostatok naliehavého právneho záujmu. Žalovaný v 2. rade poukázal na to, že od roku 2017 je vedená voči žalobkyni exekúcia u súdneho exekútora Mgr. Ing. Juraja Dulinu a na to, že v tomto konaní boli námietky žalobkyne voči vedeniu exekučného konania zamietnuté. Žalovaný v 2. rade tiež poukázal na to, že podľa petitu žaloby by mohlo ísť o žalobu podľa § 137 d) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku.

7. Žalobkyňa v reakcii na vyjadrenie žalovaného v 2. rade poukázala na Rozsudok Okresného súdu Košice II spis. zn. 22C/9/2019 zo dňa 11.05.2011 a uviedla, že v tejto novej žalobe odstránila nedostatky, ktoré jej boli v uvedenom rozsudku vytknuté. Ďalej uviedla, že prvotnú žalobu podala ešte dňa 27.07.2018. Konanie malo na Okresnom súde Košice II spis. zn. 25C/56/2018, toto konanie však bolo zastavené z dôvodu ochrany jej dcéry a vnučky a psychického nátlaku žalovaného v 1. rade, ktorý v tom čase žil s jej dcérou a vnučkou. Preto nie je pravda, že sa obrátila na súd až v roku 2019 pričom za obranu možno považovať aj námietky podané v exekúcii. Ďalej uviedla, že z dôvodu ochrany svojej dcéry a vnučky a ubezpečovania žalovaného v 1. rade nekonala ďalej vo veci žalobu na preskúmanie notárskej zápisnice, čo bolo dôvodom zamietnutia jej námietok voči exekúcii. Žalobkyňa poukázala na to, že jej postupné splácanie dlhu nie je dobrovoľné. Ďalej poukázala na to, že žalovaný v 1. rade podvodne konal v súvislosti so zabezpečením peňažných prostriedkov aj voči svojmu nevlastnému synovi, ktorý je jej vnukom.

8. Žalovaný v 2. rade v následnom svojom podaní namietol premlčanie a ďalej poukázal na to, že žaloba bola podaná 5 rokov po spísaní Notárskej zápisnice a 4 roky od začatia exekučného konania.

9. Na pojednávaní konanom dňa 02.08.2023 právna zástupkyňa žalobkyne uviedla, že podaním žaloby voči žalovanému v 1. rade došlo v zmysle § 112 Občianskeho zákonníka k spočívaniu premlčacej doby. Právna zástupkyňa žalovaného v 2. rade so spočíváním doby nesúhlasila z dôvodu, že toto je prvá žaloba, ktorá bola podaná proti žalovanému v 2. rade. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení na pojednávaní uviedla, že ju žalovaný v 1. rade ju uviedol do omylu v tom, že bude platiť, že si tie záväzky riadne splní. Ona v dobrej viere tomuto prísľubu žalovaného v 1. rade uverila, pristúpila k záväzkom a teraz je situácia taká, že musí splácať majetnému žalovanému v 2. rade záväzok žalovaného v 1. rade, ktorý ju podviedol a uviedol do omylu a ona ako onkologický pacient nemá prostriedky na živobytie a lieky. Právna zástupkyňa žalobkyne v záverečnej reči uviedla, že žalobkyňa si svoj nárok dovolať sa relatívnej neplatnosti dohôd uplatnila včas, pretože si svoj nárok voči žalovanému v 1. rade uplatnila niekoľko krát.

10. Žalobkyňa na preukázanie svojho nároku v konaní predložila: 2 x Dohodu o pristúpení k záväzku, 2 x Zmluvu o pôžičke, 5 x lekársku správu, Notársku zápisnicu K. XXXX/XXXX, Trestný rozkaz Okresného súdu Košice I spis. zn. 6T/67/2017, Trestný rozkaz Okresného súdu Košice I spis. zn. 10T/54/2016, Rozsudok Okresného súdu spis. zn. 22C/9/2019 zo dňa 11.05.2021 a Rozsudok Okresného súdu Košice II spis. zn. 13Csp/350/2019 zo dňa 01.06.2022.

11. Žalovaný v 2. rade v konaní predložil: upovedomenie o začatí exekúcie, Uznesenie Okresného súdu Košice II, spis. zn. 35Er/3633/2017 zo dňa 21.09.2018 a prehľad platieb,

12. Súd posúdil žalobu podľa ustanovení zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) § 3, § 37, § 39, § 40a, § 49a a § 100 a nasl. upravujúcich premlčanie a nasl.

13. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávnych vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi..

Podľa § 40a Občianskeho zákonníka, ak ide o dôvod neplatnosti právneho úkonu podľa ustanovení § 49a, 140, § 145 ods. 1, § 479, § 589 a § 701 ods. 1, považuje sa právny úkon za platný, pokiaľ sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, neplatnosti právneho úkonu nedovolá. Neplatnosti sa nemôže dovolávať ten, kto ju sám spôsobil. To isté platí, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje dohoda účastníkov (§ 40). Ak je právny úkon v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom o cenách, je neplatný iba v rozsahu, v ktorom odporuje tomuto predpisu, ak sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, neplatnosti dovolá.

Podľa § 49a Občianskeho zákonníka, právny úkon je neplatný, ak ho konajúca osoba urobila v omyle vychádzajúcom zo skutočnosti, ktorá je pre jeho uskutočnenie rozhodujúca, a osoba, ktorej bol právny úkon určený, tento omyl vyvolala alebo o ňom musela vedieť. Právny úkon je takisto neplatný, ak omyl táto osoba vyvolala úmyselne. Omyl v pohnútku nerobí právny úkon neplatným.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

14. Vychádzajúc z obsahu žaloby a vyjadrení žalobkyne mal súd za to, že žalobkyňa podala určovaciu žalobu podľa § 137 písm. c) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Totiž z návrhu petitu žalobkyne v spojení so všetkými tvrdenými skutočnosťami vyplýva, že žalobkyňa sa domáha žalobou určenia, že nie je zaviazaná zo Zmluvy o pôžičke uzatvorenej medzi žalovanými dňa 02.11.2016, na základe ktorej žalovaný v 2. rade poskytol žalovanému v 1. rade pôžičku v sume 7.750,-eur a ani zo Zmluvy o pôžičke uzatvorenej žalovanými dňa 16.04.2015, na základe ktorej žalovaný v 2. rade poskytol žalovanému v 1. rade pôžičku v sume 12.500,-eur. Preto sa súd v prvom rade zaoberal otázkou, či je na požadovanom určení naliehavý právny záujem a dospel k záveru o existencii naliehavého právneho záujmu. Požadované určenie totiž je spôsobilé definitívne odstrániť neistotu žalobkyne v tom, či má plniť dlh žalovaného v 1. rade žalovanému v 2. rade a v prípade jej úspechu aj zabrániť ďalšiemu postihu jej majetku.

15. Z vykonaného dokazovania 2 predloženými dohodami o pristúpení k záväzku zo dňa 07.12.2016 a 2 zmlúv o pôžičke súd zistil, že žalobkyňa s účinnosťou od 07.12.2016 pristúpila ako dlžník k existujúcim záväzkom žalovaného v 1. rade voči žalovanému v 2. rade z dvoch zmlúv o pôžičke v celkovej výške 20.250,-eur.

16. Keďže žalovaný v 2. rade v konaní vzniesol námietku premlčania práva žalobkyne dovolávať sa neplatnosti právnych úkonov, súd sa následne prednostne zaoberal touto námietkou premlčania. Vo všeobecnej trojročnej lehote sa premlčuje iba právo dovolať sa relatívnej neplatnosti právnych úkonov. Právo dovolať sa absolútnej neplatnosti sa nepremlčuje a na absolútnu neplatnosť právnych úkonov súd prihliada vždy aj bez návrhu. Teda pre správne posúdenie vznesenej námietky premlčania súd v prvom rade musel zo skutkových tvrdení žalobkyne ustáliť, či v danom prípade ide o relatívnu alebo absolútnu neplatnosť dohôd o pristúpení k záväzku, ktoré strany uzatvorili dňa 07.12.2016.

17. Žalobkyňa v konaní tvrdí, že predmetné dohody sú neplatné pre rozpor s dobrými mravmi, pričom rozpor s dobrými mravmi vidí v podvodnom konaní žalovaného v 1. rade, ktorý ju mal uviesť úmyselne využívajúc jej dôveru (keďže bol manželom jej dcéry) a jej zlý zdravotný stav do omylu v tom, že svoje záväzky si voči žalovanému v 2. rade riadne zaplatí a jej podpisy na dohodách o pristúpení k záväzkom sú len dočasnou a formálnou záležitosťou. Z uvedeného je teda zjavné, že neplatnosť predmetných dohôd o pristúpení k záväzku vyvodzuje zo skutočnosti, že ich uzavrela v dôsledku omylu, ktorý vyvolal žalovaný v 1. rade. Takéto konanie žalovaného v 1. rade – úmyselné vyvolanie omylu v prípade jeho preukázania, by bolo možné subsumovať pod rozpor s dobrými mravmi v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka alebo pod nedostatok vážnosti vôle podľa § 37 Občianskeho zákonníka. V súlade so zásadou špeciality sa však v tomto prípade aplikuje § 49a Občianskeho zákonníka a dotknuté právne úkony tak budú postihnuté relatívnou (nie absolútnou) neplatnosťou (DOBROVODSKÝ, Róbert, GYÁRFÁŠOM, Jurajom. § 49a [Omyl]. In: ŠTEVČEK, Marek, DULAK, Anton, BAJÁNKOVÁ, Jana, FEČÍK, Marián, SEDLAČKO, František, TOMAŠOVIČ, Marek a kol. Občiansky zákonník I. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 461, marg. č. 1.). K rovnakému záveru, s ktorým sa súd v celom rozsahu stotožňuje dospel aj Veľký senát Najvyššieho súdu Českej republiky, ktorý vychádzajúc z rovnakej právnej úpravy vo svojom rozhodnutí spis. zn. 31Cdo 3620/2010 zo dňa 08.12.2010 uviedol, že: „zmluva, pri ktorej uzavretí jeden

z účastníkov zmluvy úmyselne predstieral určitú vôľu so zámerom, aby tým vyvolal u druhého účastníka omyl alebo aby tým využil jeho omyl, nie je neplatná podľa ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka pre nedostatok vážnej vôle alebo podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom. Podvodné konanie jedného z účastníkov zmluvy pri jej uzatvorení je dôvodom neplatnosti zmluvy podľa ust. § 49a Občianskeho zákonníka, ktorého sa môže úspešne dovolať len druhý účastník zmluvy.“ Vzhľadom na uvedené súd teda dospel k záveru, že žalobkyňa sa dovoláva relatívnej neplatnosti dohôd o pristúpení k záväzku.

18. Dovolanie sa neplatnosti právneho úkonu je jednostranný hmotno-právny úkon adresovaný účastníkom právneho úkonu a možno ho urobiť oznámením alebo námietkou, a to aj ústne. Tento prejav vôle musí vyjadrovať jednak skutočnosť, že ide o uplatnenie relatívnej neplatnosti a tiež aj konkrétnu vadu právneho úkonu, ktorá má v danej veci relatívnu neplatnosť za následok. Relatívnu neplatnosť možno uplatniť aj priamo v civilnom sporovom konaní žalobou (prípadne vzájomnou žalobou), ktorá bola riadne doručená strane sporu (ako účastníkovi právneho úkonu), proti ktorej dovolanie sa neplatnosti právneho úkonu smeruje. Pokiaľ ide o dvojstranné a viacstranné právne úkony, musí sa dotknutý účastník úkonu dovolávať neplatnosti voči všetkým ostatným účastníkom. Právne účinky dovolania sa neplatnosti právneho úkonu (nastupujúce vždy ex tunc) nastávajú okamihom, keď dôjde účastníkom právneho úkonu dovolanie vo forme oznámenia neplatného právneho úkonu adresovaného buď druhému účastníkovi, resp. ostatným účastníkom relatívne neplatného právneho úkonu, alebo ak sa dovoláva neplatnosti tretia osoba, všetkým účastníkom právneho úkonu (Rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 26. 3. 2019, sp. zn. 9Co/186/2018). Právo dovolať sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu podlieha premlčaniu vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe, ktorá začína plynúť prvý deň odo dňa, kedy sa právo mohlo uplatniť prvý raz (pozri tiež rozsudok NS SR sp. zn. 3Cdo/187/2006).

19. V tomto prípade teda premlčacia doba práva žalobkyne dovolať sa relatívnej neplatnosti dohôd o pristúpení k záväzku začala plynúť dňom účinnosti dohôd o pristúpení k záväzku, t.j. dňom 07.12.2016. Súd posúdil podanie žaloby v tomto konaní ako dovolanie práva žalobkyne relatívnej neplatnosti dohôd o pristúpení k záväzku uzavretých medzi stranami tohto konania, keďže z obsahu žaloby jednoznačne vyplýva, že žalobkyňa sa domáha vyslovenia neexistencie svojho záväzku z dôvodu neplatnosti dohôd o pristúpení k záväzku, a to z dôvodu konkrétnej vady týchto právnych úkonov, t.j. z dôvodu, že tieto dohody uzatvárala v omyle vyvolanom žalovaným v 1. rade. Keďže dohody o pristúpení k záväzku žalobkyňa uzatvárala s ďalšími dvoma účastníkmi, právne účinky dovolania sa relatívnej neplatnosti mohli nastať až doručením dovolania sa relatívnej neplatnosti obidvom týmto účastníkom právnych úkonov, a to doručením poslednému z nich. Bolo nesporné, že žalobkyňa sa domáhala neplatnosti dohôd o pristúpení k záväzku už v dvoch predchádzajúcich súdnych konaniach vždy však iba voči žalovanému v 1. rade, a to v konaní vedenom na Okresnom súde Košice II pod spis. zn. 25C/56/2018, ktoré bolo z dôvodu späťvzatia zastavené a v konaní na Okresnom súde Košice II pod spis. zn. 22C/9/2019, ktoré skončilo zamietnutím žaloby. Teda rozhodujúcim dátumom pre dovŕšenie právnych účinkov dovolania sa relatívnej neplatnosti zo strany žalobkyne bolo až doručenie žaloby žalovanému v 2. rade v tomto konaní. Žalobkyňa totiž žalovaného v 2. rade predchádzajúcich konania neoznačila ako žalovaného a zároveň žalobkyňa netvrdila a ani nepreukázala, že by sa dovolala neplatnosti predmetných dohôd u žalovaného v 2. rade iným spôsobom. Žaloba bola žalovanému v 2. rade doručená dňa 28.04.2022, teda až v tento deň sa žalobkyňa účinne dovolala relatívnej neplatnosti predmetných dohôd o pristúpení k záväzku. Trojročná premlčacia doba práva žalobkyne dovolať sa relatívnej neplatnosti dohôd o pristúpení k záväzku však uplynula už 07.12.2019.

20. Ak sa dlžník premlčania dovolá, nemožno premlčané právo priznať. Žalovaný v 2. rade sa v tomto konaní dovolal premlčania práva žalobkyne dovolávať sa relatívnej neplatnosti právnych úkonov – dohôd o pristúpení k záväzkom uzavretých stranami tohto konania dňa 07.12.2016. Z predchádzajúceho odseku tohto odôvodnenia vyplýva, že žalobkyňa sa účinne dovolala relatívnej neplatnosti až dňa 28.04.2022, t.j. po uplynutí trojročnej premlčacej doby. Súd v konaní zároveň nezistil žiadny dôvod absolútnej neplatnosti predmetných dohôd (tvrdený rozpor z dobrými mravmi z dôvodu omylu vyvolaného žalovaným v 1. rade súd v súlade so zásadou špeciality posúdil ako relatívnu neplatnosť a iný dôvod neplatnosti nebol žalobkyňou tvrdený). Vzhľadom na uvedené teda súd nemal inú možnosť, len žalobu zamietnuť.

21. Súd sa zároveň zaoberal aj tým, či vznesenie námietky premlčania nie je výkonom práva žalovaného v 2. rade v rozpore s dobrými mravmi a dospel k záveru, že vznesenie námietky premlčania zo strany

žalovaného v 2. rade nepredstavuje výkon práva v rozpore s dobrými mravmi. Súd by mohol vznesenú námietku premlčania posúdiť ako rozpornú s dobrými mravmi iba v prípade, že by v konaní vyšla najavo akákoľvek účasť žalovaného na tvrdenom podvodnom konaní žalovaného v 1. rade alebo aspoň jeho vedomosť o tvrdenom uvedení do omylu žalobkyne zo strany žalovaného v 1. rade. Žalobkyňa však nič také v konaní netvrdila a ani iným spôsobom nič také v konaní nevyšlo najavo.

22. Žalobkyňa sa v konaní bránila tým, že premlčacia doba spočívala podľa § 112 Občianskeho zákonníka, keďže žalobkyňa podala žalobu voči žalovanému v 1. rade. K tomu súd uvádza, že táto obrana žalobkyne nie je dôvodná. Dovolanie sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu predstavuje hmotnoprávny úkon, ktorý na svoje dovŕšenie potrebuje doručenie ostatným resp. všetkým účastníkom právneho úkonu (ak sa relatívnej neplatnosti dovoľáva osoba, ktorá nebola účastníkom právneho úkonu. Samotný procesný úkon podania žaloby na súd voči jednému alebo aj voči všetkým účastníkom právneho úkonu preto na dovolanie sa relatívnej neplatnosti a ani na plynutie premlčacej doby tohto práva nemá žiadny vplyv. Ustanovenie § 112 Občianskeho zákonníka sa preto v tomto prípade neuplatní.

23. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 CSP a § 257 CSP. V dôsledku zamietnutia žaloby boli žalovaní v konaní plne úspešní, avšak súd v konaní zistil existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktoré odôvodňujú nepriznanie náhrady trov konania úspešnejším stranám. Týmito dôvodmi sú nepriaznivá majetková situácia žalobkyne, pre ktorú bola aj v tomto konaní oslobodená od platenia súdnych poplatkov ako aj jej zdravotný stav, keďže bolo nesporné, že žalobkyňa je onkologickou pacientkou. Na druhej strane žalovaní ani po prezentovaní predbežného názoru súdu o existencii dôvodov hodných osobitného zreteľa ani netvrdili, že nepriznanie nároku na náhrady trov konania im spôsobí existenčné problémy. Preto súd rozhodol tak, že stranám nárok na náhradu trov konania nepriznal. Totiž žalobkyňa ako neúspešná strana na náhradu trov konania nemá nárok. Žalovaním súd nárok na náhradu trov konania nepriznal v dôsledku existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa na strane žalobkyne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Mestský súd Košice (§ 362 ods. 1 CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).